

Finansdepartementet
PB 8008, Dep.,
0030 Oslo

arkiv.postmottak@finans.dep.no

FINANSDEPARTEMENTET	
0 5. JUL. 2004	
Saksnr.	03/1761 - 33
Arkivnr.	

Oslo, 30. juni 2004

Deres ref.:
03/1761 FM KyK

Høring - tilskudd fra arbeidstaker i pensjonsordning etter lov om innskuddspensjon i arbeidsforhold.

Etter gjeldende bestemmelser tillates ikke innskuddspensjonsordninger med tilskudd fra arbeidstaker. Etter henvendelse fra NHO, LO og YS har statsministeren i brev av 2. april 2003 uttalt at regjeringen vil vurdere denne bestemmelsen.

Norske Pensjonskassers Forening mener at en åpning for tilskudd fra arbeidstakerne i innskuddspensjonsordninger vil være positivt, og kan bidra til å fremme nødvendig pensjonssparing utover folketrygden. Behovet for dette, understrekes bl.a. av Pensjonskomisjonens tilrådning om en viss reduksjon av folketrygdens pensjonsytelser for store grupper av befolkningen.

I høringsbrevet legger Finansdepartementet til grunn en rekke begrensninger på hvorledes en ordning med tilskudd fra arbeidstakeren skal kunne utformes. Disse begrensninger er imidlertid ikke godt begrunnet, og de vil i vesentlig grad redusere den samfunnsøkonomiske verdi og velferdsgevinsten av ordningen.

Departementet forutsetter at tilskudd fra arbeidstaker skal være pliktig og likt for alle. Videre forutsettes det, at tilskudd fra arbeidstaker ikke skal kunne utgjøre mer enn halvparten av det innskudd (uten omkostningstillegg) som skal betales for arbeidstakeren. Som begrunnelse vises det bl.a. til Ot.prp. nr. 71 (1999-2000) hvor det mellom annet heter:

"... innskudd fra arbeidstaker reiser en rekke vanskelige tekniske avgrensings spørsmål, bl.a. knyttet til fordeling av årets overskudd og fordeling av pensjonsordningens midler ved opphør... Dette vil særlig være vanskelig hvis en skulle tillate frivillige innskudd av varierende størrelse, både mellom medlemmene og over tid.

Vi kan ikke se at de tekniske avgrensings spørsmål som departementet viser til kan bli særlig store. Meget kan løses ved at den enkelte arbeidstaker i en tjenstepensjonsordning får to konti i sin tjenstepensjonsordning med til dels forskjellige betingelser vedrørende overskuddsdeling. Verken banker, livsforsikrings selskap eller verdipapirfond har tekniske problemer med å håndtere varierende innskudd over tid. Problemene blir ikke særlig større fordi om det dreier seg om en innskuddspensjonsordning. De administrative kostnadene kan kanskje bli marginalt større ved en slik ordning, men det vil uansett være opp til det enkelte foretaks avveining hvorvidt innskudd fra arbeidstakerne skal innføres.

Det bør åpnes for tilskudd fra arbeidstaker uansett forvaltningsregime i ordningen - jfr. lov om innskuddspensjon §3-2, § 3-2a og § 3-3. Arbeidstaker bør få hele avkastningen, med unntak av eventuell premie for rentegaranti.

Med de begrensninger Finansdepartementet legger til grunn, vil arbeidstakere med en dårlig innskuddsordning (lave innskudd fra arbeidsgiver) få dårligere anledning til å supplere pensjonsordningen med egne tilskudd enn i de tilfeller hvor arbeidsgiver yter større innskudd. Dette synes ganske urimelig. NPF vil anbefale at arbeidstaker bør kunne få anledning til innskudd i ordningen inntil arbeidstakers og arbeidsgivers innbetaling til sammen kommer opp til den øvre grense for tilskudd som angitt i forskrift av 22. desember 2000 nr. 1413¹.

Det kanskje vanskeligste problemområdet i Pensjonskomisjonens tilråding er muligheten for fleksibel pensjonsalder for lavtlønnede. Dette problemet blir enklere, dersom også ytelser fra tjenstepensjon blir inkludert i forutsetningen for tidligpensjonering. Muligheten for arbeidstaker til å supplere arbeidsgivers pensjonsinnskudd blir viktig i denne sammenheng.

Arbeidstakernes mulighet og interesse for å spare til egen pensjon vil endres over tid. I etableringsfasen vil nedbetaling av boliggjeld, studiegjeld m.v. legge begrensninger på ønsket pensjonssparing. Interessen for pensjonssparing tiltar på den annen side når pensjonsalderen nærmer seg. Regelverket for arbeidstakernes tilskudd bør derfor kunne utformes mer fleksibelt enn hva departementet legger opp till. Flexibilitet i pensjonssparingen over tid vil innebære en betydelig velferdsgevinst innenfor samme totalramme for pensjonssparing. Generelt vil tilskudd fra arbeidstaker øke deres interesse for og forståelse av tjenstepensjonsordninger og de kostnader de innebærer.

Med vennlig hilsen,

Norske Pensjonskassers Forening

Rolf A. Skomsvold

¹ Vi vil benytte anledningen til å påpeke, at de innskuddsgrenser som er fastsatt i FOR 2000-12-22-1413 neppe er i overensstemmelse med lov om innskuddspensjon § 5-2 og § 5-4. Etter det vi kan se hjemler ikke loven en egen grense (0 %) for lønn inntil 2 G - jfr. § 5-4. Bestemmelsen innebærer at innskudd som prosent av lønn inntil 6 G maksimalt kan utgjøre 3,3 % mens innskudd som prosent av lønn utover 6 G (og inntil 12 G) er 8 % - mer enn det dobbelte - jfr. § 5-2.